

קידושין ע-ג

עניין: כשהקב"ה משרה שכינתו אין משרה אלא על משפחות המיוחסות שבישראל – זו מעלה יתירה יש בין ישראל לגרים

מהר"ל ח"א

לשריות השכינה. ועוד יש טעם אחר והוא עיקר, כי הש"י משרה שכינה על אשר הם משתלשלים ממנו ועליהם משרה הש"י השכינה, אבל אשר נולדו בפסול לא נקרא שהם משתלשלים מן השם יתברך מקדושתו, שהרי נולדו בפסול והם זרים, ולכך אין משרה שכינתו עליהם. וכן זה עצמו שאין הש"י מעיד עליהם כאשר תבין, כי העיקר מתיחס אל הענפים היוצאים ממנו בלא עירוב רק בסדר השתלשלות, והעילה שהוא מעיד על העלול, ולכך השם יתברך מעיד על השבטים שהם העלול, וכאשר יש דבר זר שהורכב באילן אין העיקר מתיחס אליו, ולכך אין משרה שכינתו עליהם גם כן ואין מעיד עליהם.

רבי צדוק הכהן קדושת שבת מאמר ב'

כי כבר זכו אבות העולם לזרעם אחריהם דשם וקדושת היהדות אי אפשר ליעקר מהם. דאף על פי שחטא והגדיל עבירות עד למעלה לא פקע שם ישראל ממנו (סנהדרין מד.). וגם פושעי ישראל מלאים מצות כרימון (עירובין יט.), שבזכותם יגיעו לתיקון ולא ידח מהם נדח (שמואל ב, יד טו). ועל כן מבטן לשמו יתברך נימולים, בהיותו תינוק שאין בו שום דעת כלל ולא בבחירתו והשתדלותו. ועל כן אפילו ערלים נקראו מולים, כי כבר זכה לזה בהשתדלות אבותיו. וכמו שהתינוק הנימול אינו בהשתדלותו ופעולתו, רק פעולת אביו שחייב למולו מעצמו או על ידי שלוחו או הבית דין. וזהו התחלת קדושת המצות הנכנס כאיש ישראל, שיתקדש גופו להיות מעם קדוש. וישראל

רבי צדוק הכהן ישראל קדושים אות ח'

[א] ושלוש קדושות נאמרו בתורה - והתקדשתם והייתם קדושים כי קדוש אני ה'. היינו מה שהאדם מתקדש מעצמו בהשתדלותו ואתערותא דיליה, וזהו ההתחלה שצריכה להיות מצד האדם באתערותא דלתתא והשתדלותא דידיה, כי הוא העיקר בעולם הזה שהוא עולם הבחירה. ואח"כ זוכה להקדושה שיש לו בשורש מורשה מאבות, שנוצר מזרע ישראל קדושים והוא כבר קדוש בתולדה מאבותיו, דאע"פ שחטא ישראל הוא, ואפילו פושעי ישראל עדיפי מנביאי אומות העולם. ודבר זה לא בהשתדלותם רק מצד הקדושה שבתולדה בכל זרע ישראל. וזהו החילוק שבין ישראל לגרים, שאמרו [קידושין ע, סע"ב] זו מעלה יתירה, דבישראל כתיב והייתי להם לאלוקים ואח"כ והמה יהיו לי לעם,¹⁴⁰ והיינו שהש"י הוא על כרחם להם לאלהים רוצים ולא רוצים, וכמו במתן תורה שכפה הר כגיגית, וכן לעתיד ביד חזקה וגו' אמלוך וגו'. וזהו רק בישראל מצד הקדושה שלהם בתולדה מאבותם, מה שאין כן בגרים. ואח"כ כי קדוש אני, היינו מה שהש"י מקדש האדם מלמעלה, שזהו עיקר ושורש ומקור כל הקדושה דישראל. וכמו שנאמר קדושים תהיו כי קדוש אני ה', ואתם הדבקים בה' וגו' צריך שתהיו כמוהו.